

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobců: **a) F. Š.**, **b) A. S.**, oba zast. Mgr. Karlem Jindrákem, advokátem se sídlem Černokostelecká 856/33, Praha 10, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2012, č. j. S - MHMP 265681/2012/OST/So/Ba, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2016, č. j. 10 A 182/2012 - 59,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobci (dále „stěžovatelé“) domáhají zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví. Tím bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 5 ze dne 21. 2. 2012, č. j. OSU. Mot. 166-17654/2011-Pka-R, kterým bylo podle § 134 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění do 31. 12. 2012 (dále jen „stavební zákon“), nařízeno zjednat nápravu spočívající v okamžitém zastavení užívání části stavby rodinného domu č. p. 166/21 na pozemku par. č. 148 v k. ú. Motol jako kanceláří.

[2] Městský soud v napadeném rozsudku uvedl, že správní orgán I. stupně se sice dopustil nepřesnosti ve výroku rozhodnutí, když označil kanceláře jako *sušárnu* a *sklad* namísto *sušárny* a *komory*. Tato nepřesnost však nezpůsobila nesrozumitelnost rozhodnutí, když

z předchozích řízení i z rozhodnutí samotného je zřejmé, že zákaz směřuje do používání místností, v nichž jsou provozovány kanceláře. Výrok rozhodnutí je dostatečně srozumitelný, jelikož stěžovatelé si museli být vědomi, že provozují kanceláře právě v daných místnostech.

[3] Správní orgány dle městského soudu rozhodly na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, jelikož vycházely z posledně známého kolaudačního rozhodnutí z roku 1976 k dotčeným prostorám rodinného domu. Nic nesvědčí tomu, že by později došlo k nové kolaudaci. Není rozhodné, že tímto kolaudačním rozhodnutím disponovali pouze stěžovatelé, jelikož bylo jejich povinností uchovávat stavební dokumentaci dle tehdy platné legislativy. V posuzované věci se neuplatní § 125 odst. 2 stavebního zákona, jelikož se zachoval doklad z roku 1976.

[4] Městský soud nesouhlasil s námitkou stěžovatelů, že dle § 126 odst. 2 stavebního zákona povolení ke změně účelu užívání stavby by potřebovali pouze, pokud by se jednalo o změnu, jejíž účinky by mohly ohrozit život, zdraví, bezpečnost nebo životní prostředí. Městský soud uvedl, že zatímco při změně činnosti je třeba povolení stavebního úřadu pouze tehdy, pokud změna může ohrozit uvedené chráněné zájmy, při změně povoleného účelu je povolení třeba vždy. Tomu odpovídá jazykový výklad daného ustanovení, kde je použit singulár zájmena „jejíž“ a nikoliv plurál zájmena „jejichž“. K témuž závěru je třeba dospět i teleologickým výkladem. Při posuzování, zda může být stavba k určitému účelu užívána, jsou totiž brány v úvahu i jiná referenční hlediska, jako například soulad s územně plánovací dokumentací. Naopak v případě, že má být stavba i nadále používána k povolenému účelu, avšak v rámci tohoto účelu k jiné činnosti, souhlasu stavebního úřadu v zásadě není třeba. Pokud by však mohlo dojít k ohrožení zvlášť chráněných zájmů, tedy života, zdraví, bezpečnosti a životního prostředí, je souhlasu třeba i v takovém případě. Uvedenému názoru odpovídá i důvodová zpráva ke stavebnímu zákonu.

[5] K rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 12. 2001, č. j. 30 Ca 180/2001 - 30, městský soud uvedl, že stavba v dané věci byla zkolaudována jako rodinný dům, avšak v omezené míře byla využívána též k poskytování ubytovacích služeb. Krajský soud v Hradci Králové dospěl k závěru, že ubytování je činností spadající pod povolený účel užívání stavby jako rodinného domu. Městský soud k tomu uvedl, že se jednalo pouze o změnu činnosti, a proto bylo namístě zkoumat, zda došlo k ohrožení chráněných zájmů.

[6] Městský soud se neztotožnil s námitkou šikanózního postupu správních orgánů, který stěžovatelé spatřovali v průtazích v řízení a neukončeném přestupkovém řízení. Téměř šestiletá prodleva mezi okamžikem, kdy správní orgán I. stupně stěžovatele vyzval k podání žádosti o souhlas se změnou účelu stavby, a vykonáním kontrolní prohlídky, byla žalobcům pouze ku prospěchu. Vedené přestupkové řízení nesvědčí o zaujatosti proti stěžovatelům.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku městského soudu brojí stěžovatelé kasační stížností, jejíž důvody podřazují pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[8] Stěžovatelé uvedli, že § 126 odst. 1 a 2, § 103 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 129 odst. 1 stavebního zákona mají charakter zákonné „amnestie“ nepovolených stavebních úprav

provedených kdykoliv před dnem 1. 1. 2017. Tato ustanovení *ex lege* zhojují veškeré nepovolené stavební úpravy provedené kdykoliv do daného data, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost. Jelikož u těchto stavebních úprav nelze nařídit odstranění stavebních úprav, není k jejich legalizaci zapotřební ani rekolaudace.

[9] Poukázali na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 30 Ca 180/2001, ze kterého plyne, že ke změně způsobu užívání budovy není nutný souhlas stavebního úřadu, když nedošlo ke změně stavebně technického uspořádání a nemůže dojít k ohrožení zdraví a života nebo životního prostředí.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelé pouze opakují žalobní námitky a námitky vznesené v odvolání. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě a souhlasil s posouzením věci městským soudem.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Stěžovatelé se v kasační stížnosti dovolávali na *„přesné znění rozhodnutí“* Krajského soudu v Hradci Králové a citovali v ní následující: *„Stavbu nebo její část lze užívat jen k účelu určenému v kolaudačním rozhodnutí, popřípadě ve stavebním povolení (§ 85 stavebního zákona). I takto stanovený účel užívání má ale svoji variabilitu. Realizuje-li se totiž v určitém prostoru stavby takový účel užívání, který oproti účelu stanovenému v kolaudačním rozhodnutí nevyžaduje změny v jeho stavebně technickém uspořádání, nemůže ohrozit zdraví a život nebo životní prostředí, pak k takovéto změně ve způsobu užívání stavby není ani třeba rozhodnutí stavebního úřadu o povolení změny v užívání stavby.“* Nejvyšší správní soud se však již v rozsudku ze dne 7. 5. 2008, č. j. 1 As 17/2008 - 67, č. 1627/2008 Sb. NSS, vyslovil, že *„[j]udikatura není atomizovaný soubor izolovaných vět odůvodnění soudního rozhodnutí bez zřetele na situaci, kterou dané rozhodnutí řešilo.“* Nelze tedy přihlédnout pouze k doslovnému znění vytržených vět z odůvodnění, ale je nutno posuzovat skutkovou situaci, za jaké bylo uvedeno.

[13] V dané věci se jednalo o to, že žalobkyně užívala stavbu, která byla kolaudována jako rodinný dům, k poskytování ubytovací služby. To však pouze v takovém rozsahu, že průměrná denní obsazenost v roce nebyla ani jedno celé lůžko. Za tohoto stavu Krajský soud v Hradci Králové dospěl k závěru, že využívání části rodinného domu k ubytovacím službám marginálního charakteru ještě nemění stanovený účel užívání, totiž to, že nadále zůstává určen pro rodinné bydlení. Z rozsudku je naopak patrné, že pokud by prostory byly k ubytování užívány primárně, neobešlo by se to bez rozhodnutí o změně v užívání stavby. Nejvyšší správní soud souhlasí s interpretací uvedeného rozsudku městským soudem, že

v citovaném rozsudku tak šlo pouze o změnu v činnosti a nikoliv o změnu účelu užívání stavby ve smyslu § 126 odst. 2 stavebního zákona, neboť ten byl i nadále zachován. To však nelze vztáhnout k situaci stěžovatelů, neboť v nyní posuzované věci není sporu o tom, že se jednalo o změnu účelu užívány stavby.

[14] Nad rámec výše uvedeného lze uvést, že městský soud interpretoval § 126 odst. 2 stavebního zákona pomocí jazykového, teleologického a historického výkladu (viz bod [4] tohoto rozsudku). Proti těmto závěrům stěžovatelé žádným způsobem nebrojí (viz body [8] a [9]). I kdyby byla výše uvedená námitka týkající se rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 30 Ca 180/2001 důvodná, nemohlo by to způsobit nezákonnost napadeného rozsudku městského soudu, jelikož by tento obstál i na důvodech, které stěžovatel nerozporoval (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2016, č. j. 9 Azs 84/2016 - 22).

[15] Námitku, že § 126 odst. 1 a 2, § 103 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 129 odst. 1 stavebního zákona zhojí nepovolené stavební úpravy před dnem 1. 1. 2007, vznesli stěžovatelé v podaném odvolání. Žalovaný se s touto námitkou v napadeném rozhodnutí vypořádal. V žalobě již na tomto důvodu netrvali a námitku nevznesli, proto je dle § 104 odst. 4 s. ř. s. v řízení o kasační stížnosti nepřípustná.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé v soudním řízení úspěch neměli, proto dle uvedených ustanovení nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu